

Beleidsnotitie

Omgaan met regels & afspraken

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1:	Inleiding	3
Hoofdstuk 2:	De Don Bosco-werkwijze vertaalt naar de DeeBeetje kampen	4
Hoofdstuk 3:	Regels en afspraken	5
	3.1. Opstaan	5
	3.2. Douchen	5
	3.3. Aan tafel	5
	3.4. EHBO	6
	3.5. Corvee	6
	3.5.1. Toiletten	7
	3.6. Omgang met materialen(kast)	7
	3.7. Leidinghok	7
	3.8. Hoofdleidinghok	7
	3.9. Fietsen	7
	3.10. Roken	8
	3.11. Evaluatie	8
	3.12. Speluitleg	9
	3.13. Slaapzalen en wachtlopen	9
	3.14. Zakgeld	9
	3.15. Waardevolle spullen	9
	3.16. Gebruik van sterke drank/energiedrankjes/drugs	10
	3.17. Leidingteam	10
	3.18. Gebruik stereotoren	10
	3.19 Foto- en filmopnames	10
	3.20. Kampvuurplaats	11
	3.21. Overige locaties op het kampterrein	11
Hoofdstuk 4:	De leukste regels op een rij	13

Hoofdstuk 1. Inleiding

Met de komst van veel nieuwe mensen binnen de leidingteams kunnen we er niet vanuit gaan dat iedereen bekend is met onze regels en afspraken.

De vanzelfsprekendheid is verdwenen.

Daarnaast merken we ook dat regels en afspraken wel bekend zijn, maar dat de gedachte die achter een regel of afspraak zit onbekend is.

Met deze beleidsnotitie willen we drie doelen nastreven:

1. iedere leiding en hoofdleiding is op de hoogte van het bestaan van de regels en afspraken.
2. iedere leiding en hoofdleiding is bekend met de achterliggende gedachte van regels en afspraken.
3. door in elke kampweek dezelfde regels en afspraken te hanteren, zorg je voor een duidelijke lijn. Niet alleen voor je leidingteams, maar ook voor ouders en kinderen.

De regels en afspraken vormen een leidraad.

Een leidraad die samen met het boekje *Beleid Veilig Kamp* en de diverse protocollen, het welzijn van kinderen en leiding moet waarborgen tijdens een kampweek.

Naast de regels en afspraken vinden wij dat de Don Bosco-werkwijze centraal moet staan tijdens een kampweek.

Hoofdstuk 2. De Don Bosco-werkwijze vertaalt naar de DeeBeetje-kampen

Wie tijdens een weekje kamp op een goede manier leiding wil geven...

➤ **Zoekt aansluiting bij de belevingswereld van kinderen**

Door in gesprek te gaan met kinderen weet je wat er leeft, leer je hun interesses kennen. Maar kom je ook achter hun onzekerheden en hun twijfels.

Dit betekent dat je er voor de kinderen moet zijn. Je moet letterlijk aanwezig zijn bij de kinderen en hun bezigheden.

Even een rustmomentje in het leidinghok mag, maar niet met z'n allen tegelijk. En koffie drinken kun je ook bij de kinderen.

➤ **Zorgt voor een ontspannen en veilige sfeer waarin kinderen zichzelf kunnen zijn.**

Neem kinderen serieus, luister naar wat ze te vertellen hebben en geef hulp als ze hierom vragen. Pas als een kind zichzelf kan zijn, kan het groeien in zijn mogelijkheden en een fijne kampweek hebben.

➤ **Geeft duidelijk aan wat mogelijkheden en grenzen zijn.**

Kinderen hebben behoefte aan duidelijkheid, aan structuur en regels. Een kader waarbinnen zij kunnen functioneren. Handhaaf gemaakte afspraken tijdens je week. Kinderen weten feilloos wanneer leiding het met elkaar oneens is en maken hier graag gebruik van.

➤ **Laat kinderen voelen dat hij om ze geeft.**

Oprechte interesse in het kind, even laten merken dat je ziet waar het mee bezig is, een bemoedigend knikje. Soms iets door de vingers zien. Het zijn heel subtiele dingen, maar het kan kinderen een groot gevoel van eigenwaarde geven.

➤ **Bereidt activiteiten goed voor, maar voert ze flexibel uit, staat altijd open voor suggesties en draait nooit koste wat kost een standaard programma af.**

➤ **Werkt niet vóór kinderen, maar met kinderen en gaat er vanuit dat kinderen inspraak hebben en eigen verantwoordelijkheid dragen.**

Maak kinderen verantwoordelijk voor hun eigen kampweek. Neem kinderen serieus en laat ze zelf dingen doen, passend bij het ontwikkelingsniveau en de leeftijd van het kind. Niet alleen in activiteiten, maar ook in corvee-taken.

➤ **Moedigt initiatieven van kinderen aan en ondersteunt hen daarbij om zo hun zelfstandigheid te bevorderen.**

Probeer je activiteiten 'open' te houden. Laat ruimte voor eigen initiatieven van kinderen. Geef kinderen de kans actief mee te denken en mee uit te voeren. Zo worden ze medeverantwoordelijk voor een activiteit en krijgen ze de kans om te groeien.

Hoofdstuk 3. Regels en afspraken

3.1. Opstaan

Leiding is altijd eerder uit bed dan de kinderen.

Kinderen staan op een afgesproken tijdstip op en leggen hun spullen op het bed of op de plank naast het bed.

Natte kleren kunnen kinderen zelf op de daarvoor bestemde waslijn hangen.

De vloer van de slaapzaal moet leeg om het vegen van de slaapzaal mogelijk te maken.

Er blijft altijd iemand van de leiding boven op de slaapzaal tot het laatste kind klaar is.

3.2. Douchen

In principe douchen leiding en kinderen iedere dag.

Voor het douchen is er een verplichte tekencontrole. Deze controle is nodig omdat we veel activiteiten in het bos hebben en kinderen onder struiken en bomen komen waar teken zitten. De tekencontrole gebeurt in de doucheruimte door iemand van de leiding.

Elke teek wordt genoteerd op een, daarvoor bestemde, kaart.

Wie 's morgens wil douchen, mag dit doen. Het douchen, moet geen belemmering zijn om op tijd aan tafel te kunnen gaan. Wil leiding 's morgens douchen? Dan gebeurt dit voordat de kinderen opstaan.

Let er op dat kinderen dagelijks schone kleren aandoen, met name ondergoed.

Gedurende de week enkele malen de kinderen een vuilniszak geven om vuile was in te doen, dit om te voorkomen dat alle kleren hetzelfde "typerende luchtje" krijgen.

Kinderen met weinig kleding mogen hun spullen laten uitwassen.

Fiets- en Tentenkamp:

Zorg voor aanwezigheid van een goede zaklamp. Op de camping is de weg naar de douches toe niet verlicht. Verlichting is niet altijd optimaal in de douches.

Op tentenkamp gaat men gescheiden douchen. Eerst de ene groep, daarna de andere groep.

3.3. Aan tafel

Het tafeldekken is geen corveetaak en wordt meestal door vrijwilligers gedaan.

Aan elke tafel zit twee man/vrouw leiding.

Het eten is een rustpunt op de dag. Dus geen muziek aan tijdens het eten, tenzij het ter ondersteuning van een programmaonderdeel is.

Kinderen gaan niet van tafel onder het eten. Leiding zorgt ervoor dat schalen e.d. op tafel komen. In principe wordt een groepje kinderen niet alleen gelaten aan tafel.

Geef eerst de kinderen gelegenheid om eten op te scheppen, daarna ben jij als leiding aan de beurt. Zorg voor een rustige sfeer aan tafel, knoeien met eten mag dus niet.

3.4. EHBO

Binnen het leidingteam zijn twee personen (man/vrouw) verantwoordelijk voor de EHBO. Deze leiding is verantwoordelijk voor de medicijnen en de uitgifte daarvan. Dus ook aspirines worden door deze persoon gegeven. In een klapper kan voor ieder kind bijgehouden worden wat er aan medicijnen is verstrekt, maar ook andere bijzonderheden betreffende het kind kunnen daarin worden opgenomen. Ook de tekenkaart krijgt in deze map een plek. Op de achterkant van de tekenkaart is ruimte voor aantekeningen.

Er mogen geen medicijnen op de slaapzaal zijn. Medicijnen die in de koelkast bewaard moeten blijven, liggen in de koelkast in de kleine keuken. Ouders verzoeken om bij medicijngebruik de bijsluiters en indien nodig een pillendoos mee te geven. Ouders geven door het zetten van een handtekening toestemming voor het toedienen van medicijnen door de verantwoordelijke leiding.

Aanvullende informatie met betrekking tot EHBO kun je terug vinden in het document "EHBO-richtlijnen". Dit document zit in de hoofdleidingmap.

3.5. Corvee

Voordat het corvee wordt uitgedeeld, leiding koppelen aan een taak.

Leiding blijft bij zijn of haar corveetaak.

Doe als leiding enthousiast mee, maak het uitvoeren van de corvee een leuke activiteit.

Wie een spelactiviteit moet organiseren, aansluitend aan de corvee, is vrij geroosterd.

Schuurkamp:

- slaapzalen vegen en opruimen
- toiletten en douches (roze doekjes)
- tafels afruimen en schoonmaken (blauwe doekjes)
- eetzaal vegen en opruimen
- buitenterrein / stal opruimen
- afwassen

Controleer bij corvee en 's avonds voor het slapen gaan, de vluchtwegen in de kampschuur. Denk hierbij aan verkleedhok, trappen, douche- en toiletruimte en de branddeuren. Voorkom dat er losse schoenen rondslingeren of stoelen in de doucheruimte staan.

Tentenkamp:

Tafels afruimen
Afwassen
Kampplaats opruimen
Evt. slaaptenten vegen

Fietskamp:

Tafels afruimen
Afwassen
Kampplaats opruimen
Vrachtwagen inladen

Wanneer een kind zijn of haar corveetaak niet uitvoert probeer je het kind bij de taak te betrekken. Ontloopt het kind de corveetaak, dan ga je hier als leiding niet achteraan.

In overleg wordt een passende andere taak gezocht voor dit kind.

Belangrijk is: positief gedrag belonen, negatief gedrag negeren.

3.5.1. Toiletten en doucheruimte

Tijdens het ochtendcorvee worden de douches, wasbakken en toiletten schoongemaakt. Hiervoor worden de roze doekjes gebruikt.

De toiletten worden, indien nodig, nog een keer extra gedaan gedurende de dag. Wanneer de kinderen naar boven zijn worden de toiletten door de leiding voor de derde keer gepoetst. Na elke poetsbeurt worden de handdoeken op de toiletten vervangen.

De toiletten worden met dettol schoongemaakt. Let op de gebruiksaanwijzing.

Voor het poetsen van toiletten, keuken en eetzaal zijn verschillende doekjes!

3.6. Omgang met materialen(kast)

Alleen leiding mag in de materialenkast om spullen te pakken of weg te zetten.

Een vast iemand van het leidingteam is verantwoordelijk voor de kast en de inhoud.

Buiten de kast komt een kist met daarin spelmateriaal voor de kinderen.

De verkleedkleden hangen in de kast in de Pyramide. Kinderen mogen alleen onder begeleiding naar de verkleedkast. Na afloop van een activiteit worden de verkleedkleden direct opgeruimd in de verkleedkast.

Belangrijk: ruim je eigen troep op en laat niet alles uit handen vallen!

Tentenkamp:

Grote tent en keukentent opzetten door ervaren mensen.

Daarbij is de hulp van enkele sterke mannen onmisbaar.

Fiets- en Tentenkamp:

Enkele kisten met spel- en knutsel materialen. Probeer als leiding een oogje in het zeil te houden wanneer er gebruik van wordt gemaakt.

3.7. Leidinghok

Het leidinghok is de enige plek waar leiding zijn of haar eigen spullen kan opbergen zonder dat er kinderen aan komen. Het leidinghok is niet groot, dus ruim spullen op die je gebruikt hebt. Elke avond tijdens het voorlezen wordt het leidinghok opgeruimd. In de aanwezige banken is voor elke leiding beperkte opbergruimte.

Voor het naar bed gaan alle afwas en drank in de keuken neerzetten.

Kinderen komen in principe niet in het leidinghok tenzij er EHBO nodig is.

3.8. Hoofdleidinghok

Het hoofdleidinghok is in principe alleen toegankelijk voor de hoofdleiding. Deze ruimte gaat zoveel mogelijk op slot. Bij afwezigheid van de hoofdleiding is het hoofdleidinghok altijd op slot. In het hoofdleidinghok kunnen waardevolle spullen, zoals telefoons, portemonnees e.d. worden opgeborgen. In het hoofdleidinghok liggen ook de mappen voor de EHBO en tekencontrole, het veiligheidsplan e.d.

De hoofdleiding zorgt er zelf voor dat deze ruimte opgeruimd blijft.

3.9. Fietsen

In elke kampweek is iemand van de leiding verantwoordelijk voor de fietsen. Deze persoon controleert bij aankomst van de kinderen de staat van de meegebrachte fiets, wijst huurfietsen toe aan kinderen, repareert gedurende de week eventuele technische mankementen. Bij schade aan huurfietsen neemt de hoofdleiding contact op met het fietsenverhuurbedrijf.

Leiding betaalt op zaterdag, voorafgaand aan de kampweek, de fietsenhuur.

Schuurkamp:

De fietsen staan achter de stal. De fietsen staan niet op slot.

Fietskamp:

De fietsen staan zoveel mogelijk uit het zicht. Indien nodig worden de fietsen op slot gezet.

Tentenkamp:

Fietsen op de camping wel op slot. Kinderen leveren sleutels in bij (liefst een vaste) leiding bij aankomst op de camping. Bevestig sleutelhangers met naam aan de sleutels, dit om het uitdelen, controleren en maken van groepen te vergemakkelijken.

Op locatie worden de fietsensleutels ingeleverd bij de leiding van het fietsgroepje.

Per fietsgroep een fietstas met:

- ehbo-trommel
- bandenplaksetje
- hesjes
- sleutelbos voor fiets sleutels
- kaart van de omgeving
- jerrycan met ranja en plastic bekers
- sultana's voor de broodnodige energie
- 1 rol wc-papier
- 1 fles water

De kinderen worden verdeeld in (vaste) fietsgroepen.

Op elke groep gaat twee leiding mee. Eentje fietst voorop, de andere leiding achteraan.

Tijdens het fietsen heeft de leiding hesjes aan.

Nooit in een grote groep fietsen en niet onnodig en roekeloos inhalen van andere groepjes.

3.10. Roken

Bij de kinderen wordt niet gerookt.

Kinderen die roken, gaan op vaste tijden onder begeleiding van een vaste leiding roken.

Tijdens de evaluatie wordt niet gerookt.

Voorkom dat leidingsteams uiteen vallen in een niet-rokersgroep en een rokersgroep.

Wil je roken, zoek dan een tijdstip uit waarop dit kan. Het roken gebeurt onder het afdak van de Pyramide, achter de spoelkeuken. Daar staat ook de prullenbak. Ben je met een grote groep rokers in een leidingteam, ga dan niet allemaal tegelijk roken.

3.11. Evaluatie

Een evaluatie duurt in principe niet langer dan een uur.

Zorg er als voorzitter voor dat er geen oeverloze discussies ontstaan.

Evaluatie laten verlopen aan de hand van vaste punten:

- opening
- terugblik afgelopen dag; wat ging goed, waar zitten verbeterpunten?
- aandachtspunten t.a.v. de kinderen
- vooruitblik volgende dag
- praktische mededelingen
- rondvraag
- rondje positief

3.12. Speluitleg

Ben je verantwoordelijk voor een activiteit, let dan op de volgende zaken:

- uitleg op papier voor de overige leiding
- baken duidelijk je terrein af, ook als je van het kampterrein af gaat.
- controleer vooraf het terrein waar je een spel gaat spelen.
- zorg voor een goede voorbereiding; alle materialen die je nodig hebt op papier
- een activiteit moet in principe door medeleiding over te nemen zijn.
- zorg voor een goede tijdsplanning
- zorg dat je medeleiding weet wat je van hen verwacht tijdens een spel of activiteit.

3.13. Slaapzalen + wachtlopen

Schuurkamp:

Met tweetailen wachtlopen. Vooraf duidelijk maken wanneer de aflossing komt.

De slaapzalen zijn gescheiden en dit blijft zo.

Ook tijdens het wachtlopen geen heren bij de dames of andersom.

De slaapzalen zijn overdag op slot. De sleutels van de slaapzalen hangen in het leidinghok. In principe is er een persoon van de leiding (man/vrouw) verantwoordelijk voor de slaapzaalsleutel. Kinderen mogen alleen op de slaapzaal aanwezig zijn als er ook iemand van de leiding boven is. Let erop dat kinderen en leiding elke morgen hun spullen op de bedden zetten. Dit in verband met het vegen van de slaapzalen.

Tentenkamp:

Er zijn jongens- en meisjestenten. Deze scheiding blijft.

Fietskamp:

Er zijn geen gescheiden slaapruimtes. Bij de indeling van de slaapplaats wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met een scheiding tussen jongens en meisjes.

Let er op dat kinderen dagelijks schone kleren aandoen, met name ondergoed.

Gedurende de week enkele malen de kinderen een vuilniszak geven om vuile was in te doen, dit om te voorkomen dat alle kleren hetzelfde "typerende luchtje" krijgen.

Kinderen met weinig kleding mogen hun spullen laten uitwassen.

3.14. Zakgeld

Naar ouders wordt een richtlijn van € 7,50 gegeven.

Bij aankomst op zondag kunnen kinderen dit bedrag inleveren bij de leiding die over het geld van de kinderen gaat.

Pinpassen e.d. worden ingenomen, evenals een teveel aan zakgeld. Waar mogelijk gaat dit direct met de ouders mee terug naar huis.

Kinderen die hun geld niet willen inleveren, zijn hier zelf verantwoordelijk voor.

3.15. Waardevolle spullen

Kinderen mogen geen waardevolle spullen zoals MP3-spelers en mobiele telefoons meenemen op kamp. Digitale fotocamera's zijn niet toegestaan. Bij aankomst vindt er tassencontrole plaats en worden dergelijke spullen meegegeven aan de ouders.

Fietskamp:

Bij de leeftijdsgroep van 15 t/m 18 jarigen gaan we er vanuit dat zij, in overleg met het leidingteam, zelf de verantwoordelijkheid kunnen dragen voor het al dan niet meenemen van mobiele telefoons en fotocamera's.

3.16. Gebruik van sterke drank / energy-drankjes / drugs

Alcoholische drank, energy-drankjes en drugs zijn niet toegestaan op kamp.

Zodra een kind iets meeneemt wordt het ingenomen en op zaterdag teruggegeven aan de ouders. In de uitnodiging voor de kinderen staat vermeld dat er bij aankomst een tassencontrole plaats vindt. Deze tassencontrole vindt ook plaats na een bezoek aan Apeldoorn o.i.d.

Afspraak:

Na de evaluatie is er tijd voor een hapje en een drankje. Vanwege de veiligheid en een eventueel bezoek aan het ziekenhuis moeten er binnen het leidingteam er minimaal drie mensen nuchter blijven. Hoofdleiding blijft in principe altijd nuchter.

3.17. Leidingteam

Een leidingteam bestaat uit heel veel verschillende mensen.

Zorg voor een team en steun elkaar t.o.v. de kinderen.

Ga niet op eigen houtje regels veranderen, laat niet aan kinderen merken dat je een programma-onderdeel waardeloos vindt.

Geef dit soort feedback wanneer er geen kinderen bij zijn of tijdens een evaluatie.

3.18. Gebruik stereotoren

De stereotoren staat in een verrijdbare kast.

Alleen leiding mag aan de stereotoren komen en gaat er op een verantwoorde manier mee om. Denk bij gebruik van de stereotoren aan de omgeving. Het geluid draagt erg ver. Geluidsboxen nooit naar buiten draaien tenzij het volume laag staat.

Bij aanvang van de week twee man/vrouw leiding verantwoordelijk maken voor de stereo. Kinderen mogen onder geen beding aan de stereotoren komen.

Ga je ochtendgymnastiek doen en wil je de stereotoren volluit open zetten, denk dan even aan de bewoners van de boerderij. Op zondag niet voor half negen, op de andere dagen niet voor acht uur.

3.19. Foto- en filmopnames

Foto's

Gedurende de week is er een kamcamera.

Hiervoor is één leiding verantwoordelijk.

Van de leiding wordt verwacht dat zij minimaal gebruik maken van hun mobiele telefoon. Deze mag alleen gebruikt worden om te bellen. Tijdens de week foto- en/of filmopnames maken is niet toegestaan. Geen foto's van kinderen en leiding in badkleding of ondergoed maken. Dus niet fotograferen in het zwembad of in de doucheruimtes.

De hoofdleiding zorgt er voor dat er een selectie van de kampfoto's binnen twee weken naar de webmaster gaan.

Ouders en verzorgers mogen geen foto- en/of filmopnames maken bij aankomst en vertrek in verband met de privacy van kinderen en leiding.

Filmopnamen

Filmen tijdens de week mag, mits er een gericht doel voor ogen staat.

De hoofdleiding is verantwoordelijk voor het vernietigen van de opnamen aan het einde van de week.

3.20. Kampvuurplaats

Kampschuur:

Bij aanvang van de week twee leiding verantwoordelijk maken voor het kampvuur. Zij gaan dagelijks in overleg met de mensen van de boerderij of een kampvuur kan plaats vinden.

Je kunt gebruik maken van de bestaande kampvuurplek, het is ook mogelijk om een vuurtje te stoken in een ton. Gebruik je de ton, dan ben je flexibel in de locatie. Voor de kampschuur, voor de stal bij de fietsen.

Bij het kampvuur moeten minimaal twee emmers water staan.

Tentenkamp:

Bij aanvang van de week een leiding verantwoordelijk maken voor het kampvuur.

Met de beheerder van de camping de mogelijkheden om een kampvuur te maken bespreken. Bij het kampvuur moeten minimaal twee emmers water staan.

Fietskamp:

Indien de locatie en het weer dit toelaat.

3.21. Overige locaties op het kampterrein

Kampschuur:

Beschikt over een grote zaal. Bij kleine activiteiten kun je ook de slaapzalen inzetten.

Stal:

Zowel boven als beneden inzetbaar.

Meubilair in de stal is niet van ons, ga er voorzichtig mee om.

Gekleurde kubussen van boven op de stal, mogen wel naar de kampschuur, maar niet naar buiten om ingezet te worden bij een (water)spel.

Pyramide:

Het stookhok wordt gebruikt om de was te drogen.

In het stookhok staat ook de kast met verkleedkleden. Alleen toegankelijk voor kinderen onder begeleiding van leiding.

In de Pyramide kunnen kookstaf en fourageur overnachten.

In principe is de Pyramide niet inzetbaar als spellocatie.

Basketbal- en voetbalveld

Voor de kampschuur liggen het basketbalveld en het voetbalveld. Kinderen gaan niet zonder toezicht naar het voetbalveld. Er is altijd iemand van de leiding aanwezig om mee te doen.

Villa:

Tijdens de week maken we geen gebruik van de Villa. Een bezinningsmoment aan het einde van de week kan plaats vinden in de crypte van de Villa. Wel in overleg met de bewoners.

Bos achter de Villa:

In het bos direct achter de Villa kunnen allerlei spellen gedaan worden en hutten gebouwd. Op de zandpaden op het terrein mogen de kinderen onder begeleiding van leiding komen, bijvoorbeeld tijdens een nachtwandeling. In de velden niet.

Tuin voor de boerderij:

Kan prima dienst doen als locatie voor een lunch of als plek voor een spel zoals levend Cluedo.

Boerderij:

Bij de boerderij komen de kinderen niet.

Hoofdstuk 4. De leukste regels op een rij

Voor de kinderen:

1. Douchen doen we elke dag en goed!
Om te voorkomen dat je vies en vuil je bed in moet.
2. Voor een pleistertje, een poedertje of medicijn,
moet je bij onze EHBO-er zijn!
3. Ga je op kamp dan heb je corvee,
handen uit de mouwen en iedereen doet mee!
4. Rommel maken, dat kan iedereen.
Ruim het ook op en het liefste meteen.
5. Aan tafel daar zit je met bord en bestek,
het doel is daar eten, is dat nou zo gek?
Dus niet aan de wandel, blijf op je stoel,
de leiding die loopt wel, dat is wat ik bedoel.
6. Ben je uit bed, dan goed opgelet!
Je tassen en schoenen, je sokken en broek,
gooi alles op je bed, anders is het zoek.

Voor de leiding:

7. Slaap voldoende, rust lekker uit!
Maar voordat de kinderen opstaan,
ben jij je warme nest alweer uit!
8. Je werkt in een team, dus:
Eén voor het team, het team voor de kinderen.
9. Roken op kamp is echt geen ramp.
Zoek een plekkie zonder kinderen maar denk eraan:
je bent wel een team op kamp!
10. De materialen op kamp zijn van niemand en toch voor iedereen.
Wees er zuinig op, dan kan ook de volgende week er nog mee heen.